

ZUS KEE EN HAAR BIJBEL

DOOR

JOHANNA BREEVOORT.

PRIJS 2¹/₂ CENT.

BREUKELLEN. — P. MOBACH.
1919.

„FILIPPUS.” — CCXLVIII.

ZUS KEE EN HAAR BIJBEL.

□ Kee Hof drentelde bedrijvig door haar huisje heen. Heel den dag had ze gewreven en gepoetst en gezeemd en gedweild. Want haar kamer, waarin door haar en haar man en vier kinderen gegeten en geslapen werd, waarin ze moest wasschen en strijken en naaien, moest vandaag extra schoon zijn, net zoo blinkend en helder als alle dingen bij haar broer op het schip.

Schoon was 't altijd, en zooveel 't kon ook opgeruimd, van slordigheid hield ze niet, maar ach, als er zóóveel in een kamertje gebeuren moet, kon 't niet altijd gaan zooals ze graag wilde. Maar nu had Kee buitengewoon haar best gedaan, want Dries haar broer, die het van scheepsjongen tot kapitein van een driemaster had gebracht, zou vanmiddag afscheid komen nemen. Voor het eerst ging hij als kapitein weg met die groote zeilboot om een heel lange reis te doen, en zijn vrouw zou ditmaal medevaren.

Tevreden keek zij eindelijk het vertrek rond: nu kon hij komen. Ze was moe, ze ging even zitten om te rusten. Doch haar bedrijvige geest kon geen rust vinden in niets doen. Op het plankje tusschen de twee ramen lag altijd haar oude bijbel, haar liefste lectuur.

Als kind had ze dat heerlijke boek meegekregen van de Diaconieschool, het was haar troost, haar geluk, haar afleiding in veel druk en zorg. Gretig had zij

immer in dat heilige boek gelezen, soms terwijl zij haar kind met de moedermelk voedde. Menigmaal had een kleintje in plotseling omwenden een blad uit haar Bijbel stuk gescheurd, zuinig had zij de bladen telkens weer aaneen geplakt, ze kon haar troost in droefheid immers niet missen. De preeken in de kerk begreep ze vaak niet, eens had ze zelfs tegen een dominee, die haar bezocht, gezegd: „U moest al die stadhuiswoorden niet gebruiken, dominee, dat begrijpt een eenvoudig mensch niet.” Doch haar Bijbel begreep ze altijd, die was, sinds ze wist het eigendom van haar hemelschen Vader te zijn, een licht op haar pad geweest.

Nog zat zij aandachtig lezend gebogen over haar lievelingsboek, toen de klink van de bovendeur werd opgelicht en de onderdeur openging. Met een blij gezicht stond ze op. Ze had broer Dries heelemaal niet aan zien komen over het hofje heen. Wel ja, daar waren zij, de dikke breede zeeman en zijn welgedane in zijde ruischende vrouw.

„Dag Kee, zoo op je gemak, kun je wel zien waar de duiten zitten.”

„Ja broer, 'k ben rijk genoeg,” lachte Kee terug, terwijl ze bedrijvig een stoel aandroeg en nog een voor Mie, haar broers vrouw. „Ik was 'n beetje moe, zie je, ik heb lekker gewerkt, want het is bij jou zoo schoon op de boot, alles zoo keurig gepoetst.”

De kapitein lachte breed en goedmoedig. „Wel ja zus, wij mannen kunnen het ook wel, beter nog dan de vrouwen.”

Zus Kee lachte mee, schonk een kopje koffie, 't was zoo echt rustig en gezellig in huis, onder een eenvoudig babbeltje, de kinderen waren naar school, haar man naar zijn werk.

Fijn, dat haar broer gendag kwam zeggen, dat deed hij nog nooit. Zeker omdat hij zoover wegging en nu kapitein was. Toch wou ze, dat zij haar broer iets goeds kon zeggen, iets voor zijn ziel, een woord dat hij mee kon nemen op die groote reis, want hij kende den Heere niet.

Maar zij, eenvoudige ziel, vond geen woorden. Wat was die Dries een heer geworden met een gouden horloge op zijn bollen buik.

Eindelijk stond de kapitein op om heen te gaan. Kee frommelde aan haar schortebandje en keek 'n beetje afwezig de kamer rond.

„Nou, dag Kee, hou je maar goed hoor.”

Hou je maar goed. O ja, zie je, dat woord zou haar helpen. Dat zei de wereld zóó, Gods volk kende er Één, die hen goed hield, die alle goede gaven schonk. Haar Bijbel was haar kracht en moed geweest.

„Nou broer,” zei Kee opeens moedig en welbespraakt, „ik heb wel eens gehoord, dat zeelui een kompas noodig hebben. Ik hoop, dat God je kompas moge zijn, dat de Bijbel je kompas moge zijn. Zie je broer, je bent nou kapitein geworden, en ik ben maar een eenvoudig mensch, maar zie je, we hebben allemaal Gods Woord noodig en...”

Kee had niet gemerkt dat onder haar spreken het voorhoofd van broer rood werd, zich fronste, dat zijn oogen onheilspellend begonnen te glinsteren, dat zijn lippen zich samentrokken in drift.

Zij schrok op, toen hij haar ruw en boos in de rede viel: „Zeg, wat denk je wel, ik heb van jou, versta je me, van jou, geen Evangelielesjes noodig.” En zich tot zijn vrouw wendend, pakte hij nijdig de mouw beet van haar zijden japon en snauwde: „Kom maar vort, Mie.”

Voor Kee goed en wel wist wat er gebeurd was, stond ze alleen in haar kleine kamertje, en waren broer en zus al statig als een pauw en innerlijk boos het hofje afgeloopen. Verplet viel ze op een stoel neer. Nee dāt begreep zij niet. Nooit had ze Dries met zulke bliksemende oogen gezien. En wat een toōn. Er lag lood op elk woord. De ongeveinsde minachting voor de woorden van een arme eenvoudige zus, die niet wist wat er in de wereld te koop was.

Nee, wat er in de groote wereld te koop was, wist ze zeker niet, doch in haār wereld kwam toch ook wel veel voor, lijden, nood en druk, en toch had God geholpen, dat wist ze zeker en Hij heerschte toch ook over het water en de winden.

Zielsbedroefd knielde zij neder, overstelpt van echt verdriet. Daar was nu die lang verbeide middag op uit gelooopen, op verdriet en ruzie. En ze had toch zoo heel graag iets voor haar broer willen zijn. 't Ging toch op een eeuwigheid aan, hij maakte een verre reis, kon toch omkomen. Was ze het niet verplicht als zuster. O haar hart deed zoo zeer, het speet haar zoo geweldig. Broer vertrokken zonder een groet en nijdig.

Schreiend boog ze haar knieën voor den stoel. „O Heere, Gij zijt tegenwoordig geweest, Gij hebt alles gehoord, Gij kent de bedoeling van mijn hart. Ik heb het zeker dom gedaan en onhandig, ik ben ook zoo wijs en zoo knap niet als mijn broer. Maar Gij, o Heere, zijt de groote God, die boven de wateren zit en die alles geschapen hebt. Gij kunt Uw Woord brengen, waar ik niet komen kan. Wil Gij, o Heere, mijn broer bewerken, maak Gij hem een kind van U.”

Zoo bad en worstelde de eenvoudige vrouw, terwijl de kapitein ten hoogste verontwaardigd door de straten van de groote koopstad liep.

„Wat denkt die Kee, wat verbeeldt ze zich, ze weet niet eens wat een kompas is. Zal me daar laten bepreken! 'k Zal gek zijn.”

* * *

Het was een jaar later. Weer dribbelt Kee welgemoed door haar kamertje, een glans van vreugde op het echt vriendelijk gezicht. Ze is netjes aangekleed in haar japon van zwart merinos, haar witte muts, helder gesteven, heeft ze pas opgezet en haar omslagdoek ligt klaar.

„Ga je uit, buurvrouw,” vraagt een oud vrouwtje, nieuwsgierig haar geel gerimpeld gezicht om den hoek van de deur stekend. „Dat gebeurt jou ook niet veel.”

„Nee mensch, zeg dat wel, maar ik ga naar m'n broer. Die is „binnen”, gisteren ben ik er ook al geweest.”

„O, dat is die broer, die toen zoo kwaad wegge-loopen is met zijn vrouw, ik weet het nog wel, toen je zoo gehuild heb.”

„Ja, dat is hij,” antwoordt Kee vol blijdschap, en ze valt even neer op het puntje van haar stoel, om buurvrouw, die een heele poos bij haar andere dochter is geweest en pas terugkwam, er eens alles van te vertellen. 't Kon nog best, want al te vroeg kon ze toch niet komen bij Dries, dan is hij nog niet klaar met zijn werk.

„Ik zal 't je vertellen mensch. Je weet, ik was toen zoo zielsbedroefd, m'n man kon me niet troosten; ik heb wát gebeden. Wat gebeurt er drie maanden geleden? Daar brengt de post een brief. Ik krijg haast nooit een brief. M'n man doet hem open. Hij is zoo waar van Dries. Ik kan niet goed geschreven

schrift lezen, m'n man wel. Om kort te gaan, d'r stond in: Dries had het maar niet kunnen vergeten wat ik gezegd had van het kompas.

„Hij is ergens, ik weet niet waar, maar dicht bij land, en het stormt erg. 't Is nacht. Dries slaapt. Daar komt de stuurman doodsbleek hem wakker maken: „Kapitein, ik weet niet, wat er gebeurd is, maar m'n kompas staat stil.” „Kerel,” zegt hij, „dat bestaat niet. Het kan niet.” — „Kom maar kijken, kapitein,” zegt de stuurman. M'n broer komt. 't Is zoo, het kompas staat stil. M'n broer staat er van streek bij en intusschen gaat 't al harder waaien. „Dat gaat boven mijn kop,” roept mijn broer. Toen denkt hij opeens aan zus Kee. Dat Gods Woord je kompas mag zijn. Hij loopt naar de hut, zoekt zijn Bijbel op, leest wat hij openslaat. 't Is Psalm 107 : 21—37: „Zij dansen en waggelen als een dronken man en al hun wijsheid wordt verslonden. God doet een stormwind opkomen.” M'n broer voelt opeens de Majesteit Gods. Gods hand, die hem geleiden moet. Hij voelt dat Gods stem spreekt.

„Hij kan het niet uithouden en smeekt God om hulp. Dat ging alles in nog geen tien minuten. „Ik heb veel langer werk om het je te schrijven, zus Kee,” schreef m'n broer. „En wat denk je, Dries bidt nog en daar klopt de stuurman. „Kapitein, kapitein! 't Is een wonder, m'n kompas gaat, en 't had niet lang meer geduurd of we zaten midden in de brander.”¹⁾

„Toen kwam er een groote storm, net als in de psalm staat: „Zij rijzen op naar den hemel, zij dalen neder tot de afgronden: hun ziel verzwakt van angst.”

¹⁾ Bedoeld is branding. Ik geef het verhaal precies weer, als het mij door Kee is verteld.

M'n broer schreef: „Ik heb toen tot God leeren roepen, want ik had Zijn wonderwerken gezien.” En nee, maar buur, nu hadt je toch eens moeten zien hoe Dries me gisteren ontvangen heeft. Ik moest in zijn mooie hut zitten, kreeg een warme steen onder me voeten, en hij had mooie warme toffels voor me gekocht, en tegen iedereen zei hij: „Daar heb je m'n zus Kee, die is m'n wegwijzer naar den hemel geweest.” En toen liet hij me ook een rij boeken zien. Vroeger nam hij allemaal romansche of geleerde boeken mee, daar begreep ik geen zier van, maar nou stonden er heel andere. Ik vroeg: „Zijn dat nou allemaal boeken van geest en leven?” „Ja,” zegt Dries, „van geest en leven hoor. En weet je wat m'n beste boek is? Dat de eereplaats heeft? M'n Bijbel, m'n gids in het leven. Ik ben veel gelukkiger dan vroeger, want ik heb door genade vrede bij God gevonden.”

Het oude buurvrouwtje had geluisterd met een stralend gezicht.

„Ik kan me goed begrijpen, vrouw Hof, dat je in je schik bent, en dat je blij bent weer naar je broer te kunnen gaan. Of je arm bent of rijk hé, of dom of geleerd, Gods Woord wordt een ieder dierbaar, die zich zelf heeft leeren kennen als een zondaar, die uit genade behouden wordt.”

Kee Hof knikte tevreden. „Maar nou moet ik voort buurvrouw, anders wordt het te laat.”

Buurvrouw ging heen, vrouw Hof sloeg haar doek om. Doch eer ze haar deurtje sloot wierp ze nog een dankbaren blik op haar geliefden Bijbel, daar op het plankje tusschen de ramen, innig dankbaar dat Gods heilig Woord ook voor haar broer een kracht Gods tot zaligheid geworden was.
